

Participatiesessie Living Lab Ruimtelijke Adaptatie Overijssel

In deze sessie is door Marcel Tonkes en Gemma van Eijsden de opzet van het Living Lab gepresenteerd en zijn de deelnemers gevraagd mee te denken op een drietal onderwerpen aan de hand van concrete vragen. Deze zijn hieronder uitgewerkt. Na de drie ronden is een korte terugkoppeling gegeven van alle suggesties die zijn gedaan. Er waren circa 15 deelnemers in 3 groepen o.a. provincie Gelderland, Zeeland, adviesbureau, hogeschool.

Netwerken – procesinnovatie

Vragen:

1. Over netwerkend samenwerken. Hoe bouw je netwerk (overheid, ondernemers, onderzoekers, organisaties en inwoners) en maak je gebruik van elkaars kracht?
2. Op gebiedsniveau spelen belangrijke vragen als financiering en integrale oplossingen voor elkaar krijgen. Hoe dragen netwerken hier aan bij?

Suggesties van de deelnemers:

1. Hoe bouw je een netwerk?

- Benader lokale ondernemersclubs
- Organiseer onverwachte evenementen ‘klimaatsafari’
- Benader Lions en Rotary
- Betrek studenten, climate experience day
- Vooral vertrouwen is belangrijk. Ga praten – met de benen op tafel
- Kijk over de schutting heen
- Wat is er al, wat zijn de voorbeelden?
- Breng het in kaart
- Denk ook aan evenement ‘Be Well’ living lab RAAK
- Maar vooral contact. Stel vragen!

2. Hoe dragen netwerken bij?

- Start een heel concreet project
- Haal de beek terug in je voortuin. Gezamenlijk initiatief burens. Voorbeeld Arnhem
- Laat het zien
- Beloon burgerinitiatieven
- Start ook in een arme wijk een living lab
- Luister vooral – een bijdrage leveren vooral als je daar zelf over nagedacht hebt
- Koppel het, bijvoorbeeld aan sociale samenhang
- Haal ideeën bij het buurthuis op
- Koppel het in de tijd – korte tijd – maar ook lange termijn
- Denk nu na over continuïteit
- Investeer in bestuur dat grensoverschrijdend werkt
- Laat het heel vaak zien.

Integratie klimaatadaptatie in standaard processen:

Hoe krijgt Ruimtelijke Adaptatie een plek in het dagelijks doe en laten van inwoners /bedrijven/ maatschappelijke organisaties/overheden etc.?

Suggesties van de deelnemers:

- Ken je netwerk (en breed uitnodigen)
- Werk met beelden om inwoners (en anderen) te bereiken. Gebruik een loket. Benut de capaciteit van de inwoners: Citizen science
- Benut de kennis en manier van denken van anderen (anders dan de deelnemers uit de piramide(-top))
- Maak gebruik van ontwerpend onderzoeken/verbeelden
- Wat is het doel van participatie? Dat is de focus. De participatie is slechts het middel. Het doel is gedeelde verantwoordelijkheid of eigenaarschap
- Laat zelf zien wat je ook van anderen vraagt of verwacht (voorbeeld gedrag en – houding)
- Zit het alleen op het doen (maatregelen/uitvoering) of (ook) op het bewustzijn?
- Welke aanpak ga je voor? Richt je vooral op het ‘doen’
- Maak het tastbaar
- Benut de cirkel: ervaren -> exploreren -> experimenteren -> evalueren ----> start opnieuw met ervaren etc.
- Kun je het (wel) een plek geven in aanbestedingen (a la duurzaamheid of sociale aspecten)?
- Benut prijsprikkel(s)
- Cijfers en feiten helpen (bijvoorbeeld: oppervlakte achtertuinen -> verstening -> doet het ertoe?)
- Wat sluit aan op/bij de belevingswereld?
- Benut de kennis van anderen/andersdenkenden, zoals een gedragsdeskundige

Cross-overs:

Vragen:

1. Welke suggesties heeft u voor de leerlijn die wij voor ogen hebben voor betrokken partners?
2. Welke onderdelen moeten deel uitmaken van de leerlijn en wat zijn de DO's en DONT'S?

Suggesties van de deelnemers:

- Maak de laag van medewerkers die in het veld moet werken breder. Geef mensen de tijd en ruimte om aan de rand van de organisatie te werken, maak het mogelijk dat ze buiten hun eigen kaders werken.
- Ga vaak met verschillende mensen naar buiten en bekijk alles wat er al is in de praktijk.
- Zorg voor een bijdrage aan onderwijs op wijkniveau. Zoals een basisschool, laat hen bijvoorbeeld een promotiefilmpje maken, daar kijken alle ouders en grootouders naar. Laat middelbare scholieren een campagne bedenken, maak daar een prijsvraag van. Toon deze campagne ideeën ook binnen de eigen afdeling.
- Zorg dat er een samenwerkingsverband ontstaat voor het werken aan praktijkcases, zoals het inrichten van een straat. Het gaat om een gezamenlijke

opgave en gezamenlijke verantwoordelijkheden. Doe dit ook met de bewoners van die straat en probeer verschillende werkvormen uit.

- Regel € voor experimenteerruimte, maar ook door het koppelen van investeringsagenda's.
- Werk met een explorelab zoals ook is gebeurd in Zuid-Holland.
- Roep een prijsvraag uit.
- Werk samen met kennisinstellingen en dan behandel je met de studenten live casussen.
- Benut social media en nieuwe technieken voor contact.
- Doe aan promotie.
- Denk vanuit de toekomst en speel in op nieuwe technieken.

Om de vraag te beantwoorden wat er in de leerlijn moet zitten wordt gesuggereerd om een interactieve sessie te organiseren en gewoon aan de deelnemers te vragen wat ze nodig hebben.